

Правила, які Вас оберігають

Або безпечне
життя іноземця
в Ліберецькому краї

Либерецкая область в цифрах

А Ви знали, що...

... найвища виміряна висота в Либерецькому регіоні знаходиться на вершині **KOTEL**, яка лежить у Чеських горах – Крконоше. Її висота – 1435 м над рівнем моря робить її 10-ю найвищою горою в Чехії?

... Либерецький край є **найлісистішим регіоном Чехії?**

... В краї є понад **2680 км позначених туристичних маршрутів**, а гірськолижна траса Йізера (Jizerská magistrála) з понад **180 км бігових доріжок** для класичного катання на лижах та ковзанях є однією з найбільш відвідуваних та найпопулярніших областей для бігових лиж у Чеській Республіці?

... **Озеро Маха (Máchovo jezero)** площею 284 га – шостий **найбільший ставок у Чеській Республіці** та найбільший чеський ставок за межами південної Богемії?

... область охоплена декількома великими територіями, з одного боку, **Національним парком Крконоше** (найстарішим у Чеській Республіці), а також 5 заповідними ландшафтними зонами; В області знаходяться 8 національних пам'яток природи, 36 заповідників, 68 пам'яток природи та 3 заповідні природні парки?

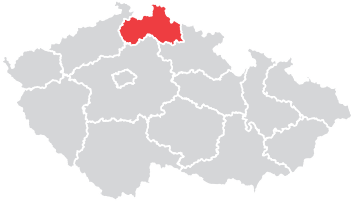
... місто Ральсько (Ralsko), площею 171 км², належить до муніципалітетів з

найбільшою площею в Чехії?

... в нашому краї, 12 будівель мають статус **Національних пам'яток культури?**

... у Либереці ви знайдете **найстаріший зоопарк** у колишній Чехословаччині (відкритий у 1904 році)?

... найважливіші культурні та спортивні заходи: Ліра Musica, Венеціанська ніч (Benátská noc), Кришталева долина (Křišťálové údolí) та **Йізерська падеватка** (Jizerská padesátka)?

Площа:

3 163 км²

після Праги - другий
найменший регіон в Чехії,
4% від загальної площі Чехії

Населення:

443 690

(за станом на 1. 1. 2020)

Кількість
муніципалітетів:

215

з них 39 міст і 4 селища
(4 райони, з них 10
муніципалітетів
з розширеними
повноваженнями)

Густота населення:

140,3

осіб на км², за межами
головного міста,
Праги, посідає п'яте
місто за показником
серед всіх країв

Правила, які Вас оберігають

Або безпечно життя іноземця
у Ліберецькому краї

ЗМІСТ

01	Екстрені номери телефонів	4
02	Права та обов'язки іноземця	5
03	Працевлаштування	8
04	Житло	12
05	Освіта	14
06	Дозвілля	17
07	Безпека	19
08	Охорона здоров'я	23
09	Транспорт	25
10	Десять основних правил проживання в Чеській Республіці	27
11	Важливі контакти – Liberecko	28
13	Важливі контакти – Českolipsko	31
12	Важливі контакти – Jablonecko	34
14	Важливі контакти – Semilsko	37

Вступ

Брошура призначена для іноземців з усіх країн. Іноземці з країн Європейського Союзу та іноземці з країн, що не входять в Європейський Союз, мають різні права та обов'язки. Все залежить від типу вашого перебування в Чехії.

Бажано ознайомитися з точним типом вашого перебування, правами та

обов'язками, які з цього виникають. Інформація в брошурі розділена для іноземців з країн ЄС та іноземців з країн за межами ЄС та загальних частин. Брошура також містить загальні частини та інформацію. Вирішуючи конкретну проблему, добре зв'язатися з відповідними установами. Їх список можна знайти в кінці брошури

Потрібна порада?

Для безкоштовного соціального та юридичного консультування зверніться до Центру підтримки інтеграції іноземців Ліберецького краю (СРІС) або Центру інтеграції іноземців о. р. s

Актуальну інформацію, з питань проживання (продовження терміну перебування, зміни мети перебування тощо), можна знайти на веб-сайті Міністерства внутрішніх справ:

<https://www.mvcr.cz/clanek/služby-pro-verejnost-informace-pro-cizince-informace-pro-cizince.aspx>

Інструкції щодо завантаження програми для відображення посилання через QR-код можна знайти на звороті брошури.

01

Екстрені телефони

Якщо Вам потрібна допомога, є гарячі лінії. Дзвінки на ці номери безкоштовні.

За неправдиві виклики екстрених служб можуть застосовуватися штрафи. Лінії екстрених телефонів доступні цілодобово.

Завантажте додаток «Швидка допомога» >

Швидка медична допомога

155

Пожежна допомога

150

Поліція

158

112

Європейський центр громадської безпеки (універсальний)

112

Яку основну інформацію потрібно вказати?

Під час дзвінка повідомте основну інформацію::

ХТО телефонує

ДЕ ви знаходитесь

ЩО сталося

02 Права та обов'язки іноземця

Основні обов'язки

Громадяни ЄС

Протягом 15 робочих днів повідомити Міністерству внутрішніх справ про зміну імені та прізвища, сімейного статусу (шлюб, розлучення, вдівство), зміни даних у проїзному документі або посвідченні особи. Повідомити про місце перебування в Чеській Республіці в поліцію іноземців **протягом 30 робочих днів** після прибуття, якщо перебування планується на 30 і більше днів. Обов'язок не застосовується, якщо орендодавець повідомить вашу Адресу.

Громадяни країн, що не входять в ЄС.

Протягом 3 робочих днів повідомити Міністерству внутрішніх справ про зміну імені, прізвища, сімейного статусу (шлюб, розлучення, вдівство), зміну даних у закордонному паспорті, зміну даних, зазначених у картці проживання. Повідомити про місце проживання в Чеській Республіці до Поліції іноземців **протягом 3 робочих днів** після прибуття. Обов'язок не застосовується, якщо вашу Адресу повідомить орендодавець.

Обов'язки громадян ЄС та іноземців з країн, що не входять в ЄС:

- Повідомте про зміну місця проживання протягом 30 робочих днів, якщо дана зміна буде дійсна на термін більше 180 днів.
- Протягом 3 робочих днів повідомити про втрату, знищення, пошкодження або викрадення картки-дозволу на проживання.
- негайно повідомити про втрату або викрадення проїзного документа (паспорта) чеській поліції
- Завжди мати при собі документ, що підтверджує законність вашого перебування в Чехії.
- Знати закони Чехії та дотримуватися їх.
- Знати постанови муніципалітетів, в яких ви працюєте (наприклад, заборона вживання алкоголю в громадських місцях).
- Більшість документів, які ви подаєте на уряди, повинні бути перекладені на чеську мову. Переклад повинен надати перекладач, який має статус судового перекладача в Чеській Республіці (має круглий штамп).

Реєстр судових перекладачів доступний онлайн на веб-сайті, який ви можете відкрити за допомогою QR-коду:

Інструкції щодо завантаження програми для відображення посилання через QR-код можна знайти на звороті брошури.

Права іноземця

- Основні права і свободи людини – право на особисту свободу, збереження людської гідності, право на захист від примусової праці або примусових служб.
- Право на захист від дискримінації та нерівних умов праці. Право на захист від дискримінації та нерівних умов праці.
- Право на захист особистості
- Права та обов'язки закріплені у законах. Якщо ви не впевнені у своїх правах та обов'язках, зверніться до відповідних установ або СРІС.

Незаконне перебування громадян країн, що не входять в ЄС

Для в'їзду в Чеську Республіку Вам потрібна короткострокова або довгострокова віза, дозвіл на довгострокове або постійне перебування (або віза D VR для отримання дозволу на перебування). Громадяни вибраних країн також можуть приїхати в Чеську Республіку без візи. Нелегальна імміграція – в'їзд до Чеської Республіки за відсутності будь-яких з вищевказаних підстав.

Ми навмисно не включаємо міжнародний захист (притулок, додатковий захист) до списку перебувань, оскільки ця процедура має свої специфічні правила.

Незаконна міграція – це також недотримання мети перебування. Наприклад, якщо іноземець приїжджає на роботу, після прибуття, він не може припинити роботу та почати свій бізнес. Недотримання мети проживання є частою проблемою, через яку дозвіл на проживання іноземця в Чехії анулюється.

За певних умов можна подати заявку на зміну мети перебування безпосередньо в Чеській Республіці. Не знаєте, як діяти далі? Зверніться до організації, що надає безкоштовні консультації, або в відділення Департаменту притулку та міграційної політики Міністерства внутрішніх справ. (ОАМР).
Контакти можна знайти в кінці брошури.

Іноземець, який не має дійсних документів, має фальшиві документи або не має вищезазначеного дозволу на проживання, також незаконно перебуває в Чеській Республіці. Поліція діє наступним чином:

- Затримання на максимальний термін 48 годин.
- Ідентифікація та встановлення особи, зняття відбитків пальців.
- Ухвалення рішення поліцією про адміністративну депортацію (зобов'язання покинути територію Чеської Республіки) або про переведення іноземця в спецзаклад для утримання іноземних громадян (закрите приміщення з охороною).

Вам потрібна порада? Зверніться до наступних організацій (контакти в кінці брошури):

Департамент з питань надання притулку та міграційної політики (ОАМР), Відділ у справах перебування іноземців Ліберецький край.

Центр підтримки інтеграції іноземців – Ліберецький край

Центр інтеграції іноземців o. p. s

Поліція Чеської Республіки,
Департамент поліції у справах іноземців

03 Працевлаштування

Працевлаштування іноземців у Чеській Республіці регулюється Законом про проживання іноземців, Законом про зайнятість та Трудовим кодексом. Права та обов'язки працівника регулюються КЗПП. Якщо ви не розумієте текст трудового договору або будь-які з його положень, попросіть його перекласти або зв'яжіться з Центром підтримки інтеграції іноземців або Центром інтеграції іноземців о. р. s.

Всі питання, пов'язані з працевлаштуванням, повинні бути оформлені в письмовому вигляді. Усні контракти важко довідні та не визнаються законодавством Чеської Республіки. Один примірник документа повинен отримати працівник, а інший – роботодавець.

Основні поняття у сфері працевлаштування

Робочий час	максимум 40 годин на тиждень
Понаднормова робота	максимум 8 годин на тиждень та 150 годин за календарний рік (за взаємною згодою можлива більша кількість годин)
Чергова відпустка	принаймні 4 тижні на рік (роботодавець може дати більше, але ніколи менше)
Випробувальний термін	0–3 місяці, для менеджерів максимум 6 місяців
Період звільнення	за законом 2 місяці, за домовленістю може мінятися
Мінімальна заробітна плата	14 600 чеських крон/місяць у 2020 році (без податків та зборів)

Обов'язкові доплати

За роботу в нічний час (22:00–06:00)	10 % від середнього годинного заробітку
За понаднормову роботу	25 % від середнього годинного заробітку
За роботу у свята	100 % від середнього годинного заробітку
За роботу в суботу та неділю	10% від середнього годинного заробітку

Мінімальна заробітна плата може мінятися урядовими розпорядженнями. Актуальну частку оплати праці Ви можете знайти тут:

<https://www.mpsv.cz/minimalni-mzda>

Інструкції щодо завантаження програми для відображення посилання через QR-код можна знайти на звороті брошури.

Трудовий договір та його вимоги

- Трудовий договір може укладатися на визначений або невизначений термін. Дія трудового договору на певний строк закінчується після закінчення терміну, на який його було укладено. Договір можна продовжити максимум 2 рази, після чого трудовий договір переходить в статус укладеного на невизначений термін (1-ше укладення трудового договору = 1-й трудовий договір, + 2 продовження)
- Випробувальний термін, як правило, становить 3 місяці після початку роботи. Під час випробувального терміну ви і ваш роботодавець можете прийняти рішення про розірвання трудового договору в будь-який час без зазначення причини.
- Період звільнення, як правило, становить 2 місяці, коли вам все одно доводиться працювати у роботодавця після того, як ви подали заяву чи отримали повідомлення про звільнення. Період починається 1-шого числа наступного місяця, що йде після передачі роботодавцем/вами письмової інформації про припинення трудових відносин.
- Якщо ви захворіли, ви маєте право взяти тимчасову непрацездатність (ДПН- DPN). Лікар надасть роботодавцю довідку про вашу хворобу та дату її закінчення, в електронному вигляді
- Якщо вам потрібно звернутися до лікаря в робочий час, ваш роботодавець повинен вас відпустити. Ви, в свою чергу, повинні надати йому підтвердження. Але, в загальному, відвідування лікаря повинно плануватися на поза робочий час.
- Попросіть роботодавця підтвердження виплати заробітної плати. Вони повинні виставлятися щомісяця. Якщо вас відправляють у відрядження, вимагайте підтвердження про розрахунок за відрядження. Згідно із законом, ви маєте право на оплату харчування, проїзду та проживання.

Витрати на харчування розраховується відповідно до часу перебування у відрядженні. Сума може змінюватися щороку, поточну суму можна знайти тут:

<https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/cestovni-nahrady>

Інструкції щодо завантаження програми для відображення посилання через QR-код можна знайти на звороті брошури.

Способи припинення трудових відносин

	Розірвання під час випробувального періоду	Розірвання з ініціативи роботодавця	Розірвання з ініціативи працівника	Договір про розірвання трудових відносин
Коли	Перші три місяці після виходу на роботу (якщо це вказано у Трудовому договорі)	У будь-який час, але лише з причин зазначених у законі	В будь-який час	В будь-який час
Уточнення причини	Ні	Так	Ні	Ні

	Розірвання під час випробувального періоду	Розірвання з ініціативи роботодавця	Розірвання з ініціативи працівника	Договір про розірвання трудових відносин
Період звільнення	Немає	Зазвичай, з трудовим договором - 2 місяці, відлік починається з 1-го дня наступного місяця.	Зазвичай, з трудовим договором - 2 місяці, відлік починається з 1-го дня наступного місяця.	Немає, роботодавець з працівником домовляється про дату закінчення трудових відносин.
Право на вихідну допомогу	Ні	Так, за певних умов	Ні	Ні

При припиненні трудових відносин особливий захист мають вагітні жінки, особи, котрі знаходяться у декретній відпустці або відпустці по догляду за дитиною.

Трудові відносини також можуть припинитись із закінченням строкового контракту (договору від і до певної дати). До закінчення терміну строкового контракту домовтеся з роботодавцем про його продовження.

Не підписуйте документи, зміст яких ви не розумієте! Припиняючи трудові відносини зі сторони працівника (також припинення у випробувальний термін з боку працівника) або підписання угоди про припинення трудових відносин, іноземці, з країни за межами ЄС, в деяких випадках можуть також втратити дозвіл на проживання в Чехії.

Після припинення трудових відносин вимагайте довідку з місця роботи (особовий рахунок працівника) та карту пенсійного страхування.

Іноземці з країн, що не входять в ЄС – робоча карта

Картка працівника - дозвіл на роботу та проживання в Чехії з максимальним терміном дії на 2 роки з можливістю її продовження.

Робоча карта дозволяє працювати у конкретного роботодавця на певній робочій позиції. Ви маєте право повідомити про зміну роботодавця або влаштуватися на роботу до іншого роботодавця на контрактній основі.

Роботодавець завчасно відзначає, що він погоджується приймати на роботу іноземців.

Якщо ви не повідомите про зміну або перехід на іншу роботу, ви працюєте нелегально! Нове робоче місце має бути зареєстроване на біржі праці. Більше інформації можна знайти за посиланням:

<https://www.uradprace.cz/web/cz/volna-mista-v-cr>

Інструкції щодо завантаження програми для відображення посилання через QR-код можна знайти на звороті брошури.

Іноземці з країн ЄС

У Чеській Республіці ви та члени вашої родини маєте вільний доступ до ринку праці. Ви маєте ті самі права та обов'язки, що і громадяни Чехії. Ваш роботодавець повідомляє про ваше працевлаштування на біржу зайнятості.

Роботу можна шукати на наступних веб-сайтах:

www.uradprace.cz

www.jobs.cz

www.prace.cz

Робочі обов'язки

- Ви зобов'язані дотримуватися внутрішніх правил розпорядку роботодавця.
- Ви зобов'язані запобігати нещасним випадкам. У разі нещасного випадку, негайно повідомте роботодавця. Попросіть письмове підтвердження про нещасний випадок.
- Якщо для вашої роботи потрібні засоби захисту, ви зобов'язані використовувати їх.

Виконання нелегальної роботи

- Як іноземець із країни, що не входить до ЄС, ви працюєте без виданої робочої картки / без виданого дозволу на роботу
- Як іноземець із країни, що не входить до ЄС, ви працюєте з порушенням вимог виданої вам трудової карти / дозволу на роботу і ви не повідомляти про зміну/и (робота у іншого роботодавця або робота на іншій посаді).
- Як іноземець із країни, що не входить до ЄС, ви працюєте без дійсного дозволу на проживання.
- У вас є всі дозволи/документи на перебування, але у вас немає оформлених трудових відносин – наприклад, ви працюєте «виробовувально», без підписання трудового договору.
- Шварц-система – замість трудового договору ви підписали договір про надання послуг/и трудовий договір, договір про торгівельне представництво, посередницький договір тощо, але насправді ви функціонуєте як працівник (керівником є роботодавець, робота призначається і контролюється роботодавцем, робота виконується на робочому місці роботодавця у визначений час).

При виконанні нелегальної роботи роботодавець, ймовірно, не сплатить за вас медичне та соціальне страхування. У разі проблем зі здоров'ям вам доведеться платити за медичне обслуговування самостійно. Безоплатне соціальне страхування означає, що протягом періоду нелегальної роботи ви не маєте права на включення відпрацьованого часу до пенсійного страхування, що фактично означає зменшення розміру пенсії. За виконання нелегальної роботи вас можуть оштрафувати до **100 000 крон**, і термін дії вашої трудової карти можуть не продовжити. Роботодавець може отримати штраф у розмірі до **10 000 000 крон**.

Вам потрібна порада? Зверніться до наступних організацій (контакти в кінці брошури):

Департамент з питань надання притулку та міграційної політики (ОАМР), Відділ у справах перебування іноземців Ліберецький край, Регіональна інспекція праці в Устецькому та Ліберецькому краях в місті Усті-над-Лабем, Центр підтримки інтеграції іноземців – Ліберецький край, Центр інтеграції іноземців о.р.с.

04 Житло

У Чеській Республіці ви можете знайти різні види житла. У цій главі ви знайдете основні поняття, на котрі слід звернути увагу. Договір на проживання та всі інші документи повинні бути тільки в письмовому вигляді! Наприклад, договір про проживання вам знадобиться, для продовження дозволу на проживання.

Загальні принципи

1. Завжди вказуйте на свій поштовій скриньці та дверному дзвінку свою фамілію та ім'я, регулярно перевіряйте її.
2. Якщо ви переїжджаєте, ви повинні повідомити нову Адресу Департаменту з питань надання притулку та міграційної політики (ОАМР) / Поліції у справах іноземців та іншим суб'єктам (банку, телефонному оператору, передплаті журналів тощо).
3. Ознайомтеся з правилами проживання в будинку, де ви будете проживати та дотримуйтеся їх (наприклад, прибирання місць загального користування).
4. Дотримуйтеся тиші в період з 22:00 до 06:00.

Найпоширеніші терміни

Власне житло

У разі покупки квартири або будинку необхідно підготувати всі договори в письмовому вигляді, а потім оформити передачу права власності в кадастрі нерухомості. На покупку житла ви можете використати заощаджені кошти або покрити частину витрат за рахунок кредиту в банку. Кредит на житло (іпотека) це довгострокове зобов'язання – до повного погашення іпотеки ви гарантуєте оплату банку своїм об'єктом нерухомості.

Оренда житла

Власник надає вам в користування об'єкт нерухомості на підставі письмового договору. Договір може укладатися на певний або невизначений період. Орендна плата – це сума за оренду квартири. Інші послуги, такі як оплата енергії або збір відходів, не завжди включені в договір. Якщо вони не прописані в договорі, ви

повинні домовитись з власником, як ви будете оплачувати ці послуги.

Суборенда житла

Власник нерухомості здає його в оренду особі, яка здає його в оренду вам, на підставі письмового договору. Як і у випадку оренди житла, договір підписується на певний або невизначений термін. Система оплати орендної плати та енергії така ж, як і у випадку оренди житла.

Договір проживання – гуртожиток

Імовірно, йдеться про проживання на короткий термін. Власник гуртожитку здасть вам кімнату та надасть доступ до місць загального користування. Слід пам'ятати, що ви зобов'язані дотримуватися положень договору та правил розміщення.

Депозит - Кауце

Перед підписанням договору оренди вас можуть попросити внести депозит. Це сума в розмірі від 1 до 3 місячних плат за оренду. Якщо настане ситуація, коли ви не зможете сплатити орендну плату або при відшкодуванні збитків за пошкодження нерухомості, орендодавець може використати депозит для покриття цих витрат. Після закінчення договору

оренди власник повинен повернути вам депозит (якщо він не використав частину грошей для покриття збитків, несплаченої орендної плати тощо). Депозит не є обов'язковою частиною оренди, додатково його не потрібно узгоджувати. Якщо ви сплачуєте заставу, попросіть підтвердження про оплату, котре зберігайте з усіма документами до закінчення терміну оренди.

Де можна знайти житло

Перш за все, спробуйте зв'язатися з друзями або колегами на роботі, ви також можете знайти житло в групах Facebook. Наприклад, введіть в пошукову систему запит «житло Ліберець» (bydlení Liberec), «оренда квартири Чеська Липа» (pronájem bytu Česká Lípa),... Якщо не вдається знайти житло таким способом, ви можете скористатися послугами агентств нерухомості або пошуковими системами (www.sreality.cz, www.bezrealitky.cz, www.bazos.cz тощо). У цьому випадку, оплачується ще і комісія агенції нерухомості, за посередницькі послуги.

Типи квартир

В оголошеннях про оренду/продаж житла ви можете знайти позначення квартир – комбінацію цифр та букв. Перша цифра означає кількість кімнат. Кухня може бути окремою кімнатою (з позначкою +1) або частиною іншої кімнати (з позначкою **kk**).

- 1kk** 1 кімната з кухнею
- 1+1** 1 кімната та окрема кухня
- 2kk** 2 кімнати, одна з кухнею
- 2+1** 2 кімнати та окрема кухня

Вам потрібна порада? Зверніться до наступних організацій (контакти в кінці брошури):

Департамент з питань надання притулку та міграційної політики (OAMP), Відділ у справах перебування іноземців Ліберецький край, Регіональна інспекція праці в Устецькому та Ліберецькому краях в місті Усті-над-Лабем, Центр підтримки інтеграції іноземців – Ліберецький край, Центр інтеграції іноземців о.р.с.

05 ОСВІТА

Чеська Республіка має розгалужену систему освіти для дітей та дорослих. Мова йде про державну, приватну чи церковну освіти.

6 місяців – 3 роки	ясла	необов'язково, за окрему плату
2–5 років	дитячий садок	за бажанням, оплата у розмірі декількох сотень крон на місяць
5–6 років	дитячий садок	обов'язково, безкоштовно
6–15 років	початкова школа, гімназія	обов'язково, безкоштовно
15–19 років	середня школа, гімназія, професійно-технічне училище	за бажанням, переважно безкоштовно
старше 19 років	вища професійна школа, університет	за бажанням, переважно безкоштовно

У випадку безкоштовного обов'язкового відвідування, необхідно враховувати наступні витрати: у дитячих садках та початкових школах додатково оплачується харчування. У початковій школі дитина не зобов'язана ходити на обід. Дозвілля – дитячі гуртки, також часто оплачуються окремо. Також слід розраховувати на непередбачені витрати – придбання шкільного приладдя, оплату екскурсій, театральних вистав, лижного курсу або курсу плавання тощо.

Освіта та незнання чеської мови

Дитина, яка не знає чеської мови, може отримати наступну допомогу:

- Підготовчий клас
- Зарахування в клас на 2 роки нижче віку дитини
- Додаткові заняття в школі
- Гуртки чеської мови в школі
- Додаткові заняття з волонтерами (волонтерські центри, некомерційні організації)
- Курси чеської мови в Центрі підтримки інтеграції іноземців
- Курси чеської мови в некомерційних організаціях

Якщо школа не має досвіду з освітою/навчанням іноземців, допомогти їм може Національний педагогічний інститут Чеської Республіки. Більше інформації можна знайти тут:

www.cizinci.npicr.cz

Інструкції щодо завантаження програми для відображення посилання через QR-код можна знайти на звороті брошури.

Підготовчий клас відкривають в початковій школі, проте навчання в ньому не є обов'язковою. Мета класу – допомогти дитині адаптуватися до шкільного середовища, навчитися основним навичкам та системі роботи в школі. Його відвідують діти, перед вступом в перший клас. У підготовчому класі, дитина може вивчити основи чеської мови і, таким чином, краще підготуватися до вступу до першого класу. Не всі початкові школи мають підготовчий клас.

Якщо у дитини є проблеми в школі (читання, письмо, проблеми з дисципліною), можна звернутися до педагогічно-психологічного консультативного центру, після узгодження зі школою. Консультаційний центр дасть рекомендації батькам та

школі, як працювати з дитиною. Відвідати консультаційний центр необхідно перед зарахуванням дитини в підготовчий клас.

Якщо у вашої дитини є якісь проблеми в школі, ви не розбираєтеся в системі або в будь-якому іншому питанні, не соромтеся звертатися до вчителя. Вчителі звикли зустрічатися з батьками і оцінять ваш інтерес. Школи регулярно проводять батьківські збори – відвідуйте їх і цікавтеся успішністю та поведінкою дітей. Дати проведення батьківських зборів вам повідомить викладач. Якщо вам потрібен переклад на зборах, зв'яжіться з Центром підтримки інтеграції іноземців. Усний переклад також може надавати школа за підтримки Національного педагогічного інституту Чеської Республіки. Усний переклад надається безкоштовно.

Відсутність дитини в школі слід пояснювати відповідно до правил даної школи. Переконайтеся, що ваша дитина ходить в школу. Пропуски обов'язкового навчання в школі є порушенням з боку батьків, а в деяких випадках і злочином.

Муніципальний поліцей (полісмен) має право встановити особу дитини, котра знаходиться поза школою в навчальний час. Складається протокол, котрий надсилається до OSPOD – органу соціально-правового захисту дітей. Слід уникати повторення таких ситуацій в співпраці зі школою. Якщо дитина не ходить/ла до школи, вас можуть запросити на зустріч у школі, а згодом – в OSPOD. Школа та OSPOD обговорять з вами причини проблеми та допоможуть знайти рішення.

У вільний час діти можуть відвідувати гуртки за інтересами. Дозвілля організують школи, будинки дітей та молоді, центри дозвілля або різні об'єднання за інтересами. Під час канікул діти можуть їздити в табор на довший період (з ночівлею) або в міські табори (вони працюють лише вдень, діти ночують вдома). Дозвілля та табори зазвичай платні.

Соціально-правовий захист дітей (OSPOD)

Ви можете зв'язатись із співробітниками OSPOD самостійно, щоб проконсультувати з таких питань, як: опікунство дитини у разі розставання або розлучення батьків, призначення або невиплати аліментів, у разі проблем з вихованням дитини і т. д. У судовому провадженні, будучи стороною в процесі, він представляє дитину і діє в її інтересах, в кінцевій промові він пропонує, як слід організувати опікунство батьків, розмір аліментів, яким чином має відбуватися контакт батьків з дитиною. Крім того, OSPOD може бути призначений опікуном дитини у майнових справах, наприклад, один з батьків хоче продати майно дитини, а інший - ні.

Якщо школа, сусіди чи інші особи повідомляють свої підозри про пропуск обов'язкового відвідування школи, жорстоке поводження з дітьми, нехтуванні дитиною, співробітники OSPOD зв'яжуться з вами самі. Разом ви будете шукати можливі рішення. Не уникайте зустрічей, співпрацюйте та шукайте способи для покращення та вирішення ситуації. Мета робітників OSPOD - допомогти родині.

OSPOD може застосовувати до батьків чи дітей виховні заходи - догани, нагляд за вихованням дитини або дати вказівки батькам та дітям щодо звернення за професійною консультацією. Крім того, OSPOD може подати до суду клопотання про тимчасове розміщення дитини поза сім'єю.

Орган соціально-правового захисту дітей, як правило, входить до складу муніципальних органів влади. Контакти можна знайти тут:
www.ospod.cz

Інструкції щодо завантаження програми для відображення посилання через QR-код можна знайти на звороті брошури.

Нострифікація освіти

Якщо у вас є вища освіта, котру ви закінчували у своїй рідній країні у вашій, її можна визнати в Чеській Республіці. Для цього вам потрібна офіційно засвідчена копія підтвердження закінчення навчання та перелік предметів за весь період навчання, включаючи оцінку. Обидва документи повинні бути перекладені на чеську мову судовим перекладачем, який офіційно визнаний Чеською Республікою (має круглий штамп). Університет із подібною спрямованістю розгляне вашу заявку і визнає вашу освіту повністю або частково, або не визнає взагалі. Подача заявки про нострифікацію освіти платна.

Вам потрібна порада щодо нострифікації? Зверніться до наступних організацій (контакти в кінці брошури):

- **Адміністративний уряд Ліберецького краю (Krajský úřad)**
- **Центр на підтримку інтеграції іноземців в Ліберецькому краї**
- **Центр інтеграції іноземців о. р. s**
- **F POINT z.s - Ф-поїнт**

06 Дозвілля

У Ліберецькому краї є безліч можливостей для активного проведення дозвілля. Мова йде як про платні, так і безкоштовні заходи.

Інформацію про визначні пам'ятки та варіанти поїздок можна знайти на веб-сайті:

<https://www.kudyznudy.cz/objevte-liberecky-kraj>

Введіть місто, куди ви хочете поїхати в подорож та знайдіть заняття, які припадуть вам до душі!

Ліберецький край є найлісистішим регіоном Чеської Республіки

Чехія та Ліберецький край мають розгалужену мережу велосипедних доріжок. За посиланням нижче можна знайти всі велосипедні доріжки. Ви можете шукати їх відповідно до складності місцевості та місця запланованого вами маршруту. Більше інформації можна знайти тут

<http://cyklotrasy.info/index.php?stranka=oblasti>

Інструкції щодо завантаження програми для відображення посилання через QR-код можна знайти на звороті брошури.

Ліберецький край - ідеальне місце для піших прогулянок. Клуб чеських туристів вже давно займається розміткою туристичних маршрутів. Введіть початкове місце та сплануйте свій маршрут тут:

www.trasy.kct.cz

Маршрути позначені трьома смужками або стрілками - між двома білими смугами знаходиться жовта, зелена, синя або червона смуга.

Вільний час можна також проводити на спортивних майданчиках, у кінотеатрах, театрах та інших закладах. Ви можете знайти список спортивних майданчиків на веб-сайтах міст або на веб-сайті www.mary.cz після введення ключового слова «спортивні майданчики» (sportoviště) або Спорт поблизу (Sport v okolí) - www.sportvokol.cz. Посилання на спортивні майданчики також можна знайти в кінці брошури.

Програми театрів, кінотеатрів та інших культурних заходів розміщені на веб-сайтах міст, а також за веб-адресою:

<https://www.informuji.cz>

Ліберецький край має на своїй території п'ять сертифікованих туристичних районів, з якими він активно співпрацює у розвитку туризму

<https://kultura.kraj-lbc.cz/page414/marketingove-turisticke-oblasti-libereckeho-kraje>

Більше інформації можна знайти на веб-сайті - Cestou necestou :

<https://www.liberecky-kraj.cz>

Інструкції щодо завантаження програми для відображення посилання через QR-код можна знайти на звороті брошури.

07 Безпека

Діючі заходи безпеки та постанови Чеської Республіки можуть відрізнятися від звичних для вас. Ви зобов'язані дотримуватися законів та норм, які діють у Чеській Республіці. Нижче ви знайдете головні заходи безпеки.

Водіння автомобіля

Загальні принципи водіння:

- Остерігайтеся втоми за кермом, робіть регулярні перерви під час довгих поїздок!
- Дорожньо-транспортні правопорушення чи злочини реєструють за системою балів. Якщо ви отримаєте 12 штрафних балів за 1 рік, ви втратите посвідчення водія. Водійські права можна отримати назад за запитом не раніше ніж через 1 рік.

Список порушень правил дорожнього руху і злочинів під час водіння можна знайти за посиланням:
<https://www.tymbezpecnosti.cz/stranky/138>

Автомобілем у Чеській Республіці може керувати повнолітня особа (після досягнення 18 років), яка має відповідне водійське посвідчення. Транспортні департаменти проконсультують вас щодо того, як визнати водійські права з вашої країни походження. Якщо у вас немає посвідчення водія з країни походження, його можна отримати в автошколі. Навчання в автошколі платне, список автошкіл можна знайти тут:
<https://www.vsechny-autoskoly.cz/autoskoly>

Інструкції щодо завантаження програми для відображення посилання через QR-код можна знайти на звороті брошури.

- **Водіння під впливом алкоголю строго заборонено!** Поліція може попросити вас пройти перевірку на наявність алкоголю в крові. Відмова від проходження перевірки розцінюється як правопорушення (штраф, втрата 7 балів, позбавлення водійських прав)
- Не сідайте за кермо під впливом наркотиків. Поліція може попросити Вас пройти тест.
- Під час водіння ви повинні мати з собою посвідчення водія, страхування транспортного засобу та технічне посвідчення.

Пішохідний рух

- Пішоходи повинні рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках. Якщо немає тротуарів, пішохідних доріжок рухайтесь тримаючись лівої сторони дороги.
- На пішохідних переходах завжди чекайте, поки вас пропустять транспортні засоби в обох напрямках. Будьте обережні та завжди озирайтесь навколо.
- При пересуваннях в умовах недостатньої видимості ви повинні використовувати сігловідбивальні елементи. Обов'язок застосовується при переміщенні поза зоною громадського освітлення.

Кримінальні правопорушення та злочини

Порушення чеських законів або місцевих постанов може кваліфікуватися як кримінальне правопорушення або злочин. Неможливо чітко розділити, яка поведінка є правопорушенням, а яка кримінальним злочином, оскільки згідно із законодавством розглядається як ситуація, так і кримінальне минуле людини.

Для іноземців із країн, що не входять до Європейського Союзу, вчинення кримінального правопорушення може мати значний вплив на їх подальше перебування в Чеській Республіці. Якщо вас засудять за умисний злочин, ваша картка працівника буде анульована. Подібні правила стосуються й інших типів дозволу на проживання!

Компетенції Поліції Чеської Республіки та муніципальної поліції

Завданням поліції Чеської Республіки полягає в контролі громадського порядку, забезпеченні безпеки людей та майна та запобіганні злочинній діяльності.

В цілях ефективного виконання своєї діяльності вони мають ряд повноважень. До основних належать:

- Встановлення особи (перевірка документів)
- Затримання особи, яка становить небезпеку для себе або для інших, усно або іншим чином ображає іншу особу, забруднює або пошкоджує майно, спійманих при злочині.
- Зупинка та огляд транспортних засобів
- Перевірка водія на наявність алкоголю чи наркотиків.
- У разі домашнього насильства поліцейський може виселити агресора / насильницьку особу, з дому на 10 днів.

Муніципальна поліція (міська поліція) діє лише на території муніципалітету. До її основних обов'язків входить забезпечення безпеки людей та майна, нагляд за дотриманням правил громадянського

співжиття (наприклад, порушення нічної тиші) та дотримання розпоряджень та правил муніципалітету (наприклад, заборона вживання алкоголю у громадських місцях).

Торгівля людьми та трудова експлуатація

Метою торгівлі людьми є праця або сексуальна експлуатація, або примусові шлюби. Найчастіше торгівлю людьми здійснюють у секс-індустрії, сільському господарстві, будівництві чи роботі по

дому (догляд за дітьми, догляд за людьми похилого віку, прибирання будинків).

Об'єктами торгівлі можуть бути чоловіки, жінки та діти. У Чеській Республіці така поведінка не є законною або прийнятною!

Найпоширеніші ознаки торгівлі людьми з метою трудової експлуатації:

- Ви виконуєте іншу роботу, ніж ту, яку вам обіцяли до приїзду до Чехії.
- Ваш роботодавець забрав/конфіскував у вас паспорт або інші документи.
- Вам погрожують, на вас тиснуть з приводу вашої роботи або піддають фізичному чи психологічному насильству.
- У вас довгий робочий день. У вас немає права на відпустку.
- Ви не можете залишити місце роботи чи житло. Попри відпрацьований час, ви отримуєте дуже мало або взагалі не отримуєте винагороди за свою роботу. Вашу низьку заробітну плату пояснюють виплатою посередницьких послуг при вашому працевлаштуванні, штрафом за повільну роботу або іншими вигаданими ситуаціями.

Якщо вам потрібна допомога, зверніться до La Strada, о. п. s. potomc@strada.cz, телефони 222 71 71 71 або 800 07 77 77 або до Центру підтримки інтеграції іноземців Ліберецького краю. Ви можете повідомити про підозру у вчиненні кримінального правопорушення в будь-якому з відділів Поліції Чеської Республіки.

Найпоширеніші правопорушення

Порушення нічної тиші

У період з 22:00 до 06:00 в Чехії діє режим нічної тиші. В цей час ви та ваше оточення повинні поводитися так, щоб не заважати іншим людям. Порушенням, наприклад, вважається: гучна музика, домашні вечірки, гучні розмови в громадських місцях. При порушенні нічної тиші, ви та ваше оточення маєте право повідомити про це в Поліцію Чеської Республіки або муніципальну поліцію. Поліція може накласти штраф до 5000 крон безпосередньо на місці, до 10 000 крон в адміністративному провадженні. Якщо ситуація повториться, штраф може бути ще більшим. Муніципалітет може видавати винятки щодо періоду нічної тиші (скорочення нічної тиші) - наприклад, під час фестивалів, наприкінці календарного року або на заздалегідь запланованих та оголошених заходах.

Куріння в заборонених місцях

У Чеській Республіці куріння заборонено на зупинках громадського транспорту, у ресторанах, у транспортних засобах або в громадських будівлях, кінотеатрах та театрах. Загальне правило - не докучати курінням іншим людям навколо вас.

За куріння в заборонених місцях, ви можете отримати штраф до 5000 крон.

Домашнє насильство

Побутове насильство може бути психологічним (наприклад, залякування, шантаж, приниження), фізичним (наприклад, побиття, задушення, висмикування волосся), економічним (наприклад, забирання грошей, примусова передача нерухомості), соціальним (наприклад, заборона контакту з іншими людьми, заборона телефонувати, заборона виходити з дому без супроводу) або сексуальна (наприклад, примусовий статевий акт, сексуальний примус).

Трапляється між двома або більше близькими людьми, насильство повторюється і приховується від громадськості (відбувається вдома). Як правило, насильство з часом тільки посилюється.

У Чеській Республіці домашнє насильство є неприйнятним, чоловік і жінка рівні. Потрібна допомога, порада чи захист? Зверніться до Інтервенційного та психосоціального центру Ліберецького краю або організації «Біле коло безпеки».

Центр підтримки інтеграції іноземців Ліберецького краю може надати безкоштовний переклад. У разі безпосередньої загрози зателефонуйте за номером 158 – Поліція Чеської Республіки. Поліція виселяє агресора із загального житла на 10 днів. Потім суд має можливість продовжити поліцейську заборону ще на 30 днів.

Інтервенційний та психосоціальний центр
Ліберецького краю (Centrum intervenčních
a psychosociálních služeb Libereckého kraje, p. o.):
www.cipslk.cz

Біле коло безпеки – Ліберець (Bílý
kruh bezpečí – Liberec)

<https://www.bkb.cz/kontakt/ceska-republika/liberec>

Інструкції щодо завантаження програми для відображення
посилання через QR-код можна знайти на звороті брошури.

Реальна історія - водіння у стані алкогольного сп'яніння

Пані О. з Монголії працювала в місті, котре відрізнялось від того, в якому вона жила. На роботу вона їздила на машині по автомагістралі. Одного вечора вона влаштувала вечірку зі своїми друзями, на якій вони випивали. Під час вечірки, пані О. подзвонив їй роботодавець та повідомив, що йому не вистачає персоналу і що вона повинна вийти в нічну зміну. Пані О. боялася, що якщо вона не прийде, у неї будуть проблеми на роботі. Тож вона вирішила залишити вечірку та поїхати на роботу на машині. На автомагістралі, за перевищення швидкості, її зупинив поліцейський патруль. Водночас вона пройшла орієнтаційний дихальний тест на наявність алкоголю в крові. В її крові виявилось 2 проміле, що кваліфікується як грубе кримінальне правопорушення. Її водійське посвідчення було анульовано, їй заборонили керувати транспортним засобом 2 роки та оштрафували. Також, була анульована картка працівника. Пані О. довелося повернутися до Монголії.

08 Охорона здоров'я

Після прибуття до Чехії знайдіть собі лікаря терапевта, стоматолога, гінеколога та, за необхідності, спеціалізованого лікаря (ортопеда, кардіолога тощо). Для дітей необхідно знайти дитячого лікаря – педіатра. Список лікарів видасть вам медична страхова компанія за запитом. По можливості, перед приїздом (або пізніше) оформіть виписку з медичної картки у вашій країні та карту вакцинацій, т.к. ці дані важливі для лікарів. У разі возз'єднання сім'ї – прибуття родичів чи дітей, попросіть лікаря оформити ці документи. Це не є юридичним зобов'язанням, але лікарі будуть вдячні за надану Вами інформацію

Залежно від типу перебування, у вас має бути державне або комерційне медичне страхування. Лікарі мають підписанні угоди з різними страховими компаніями. При виборі комерційного медичного страхування, попросіть надати Вам список лікарів та переконайтесь, що лікар знаходиться недалеко від вашого місця проживання.

Загалом, іноземці, які перебувають у Чеській Республіці за довгостроковою візою, довгостроковим перебуванням та тимчасовим дозволом на перебування для членів сім'ї громадянина ЄС, повинні мати комерційне страхування. Це не стосується випадків, коли за них страхування сплачує роботодавець.

Якщо у вас є європейська карта медичного страхування ЄНІС, ви маєте право лише на невідкладну медичну допомогу. Додаткова інформація про медичне страхування доступна на веб-сайті Міністерства внутрішніх справ:

<https://www.mvcr.cz/clanek/doklad-o-cestovnim-zdravotnim-pojistenim-pri-pobytu-delsim-nez-90-dnu.aspx>

Ви вагітні або плануєте завагітніти?

Зверніться до своєї медичної страхової компанії, щоб перевірити, чи покриває ваше страхування витрати на вагітність та пологи. У випадку комерційного медичного страхування зазвичай потрібне додаткове страхування. Державне медичне страхування покриває ці витрати.

Забезпечте своє медичне страхування в ідеалі ще при плануванні вагітності або якомога швидше того, як дізнаєтеся про вагітність. Медичні установи в Ліберецькому краї, можна знайти тут:

<https://zdravotnictvi.kraj-lbc.cz/organizace-zalozene-a-zrizovane-libereckym-krajem>

Інструкції щодо завантаження програми для відображення посилання через QR-код можна знайти на звороті брошури.

Інші медичні установи та список лікарів, які працюють за межами лікарні, можна знайти за посиланням:

<https://nrpzs.uzis.cz/index.php?kraj=CZ051&okres=&obec=&obor=&forma=¢rum=&Submit=Vyhledat&pg=mapa-poskytovatelu&ids=&token=c89ff388b67d1fa22743961df41e67e8619ee98d550de8056222be59d152da06>

Вам потрібна термінова медична допомога?

Ви можете скористатися службою екстреної медичної допомоги (LPS). Невідкладна допомога працює в лікарнях Ліберецького краю, перелік лікарень та години роботи вказані в кінці брошури. LPS працює для швидкої невідкладної допомоги! Якщо ситуація дозволяє, запишіться до свого лікаря та пройдіть обстеження у звичайний робочий час.

Вашому життю чи здоров'ю щось загрожує?

Зверніться до екстреної медичної служби за номером 155. Мова йде про раптове погіршення самопочуття, травми, раптовий сильний біль тощо.

Не впевнені у своїй чеській мові та боїтесь відвідувати лікаря самостійно?

Завантажте допоміжні картки спілкування, які допоможуть вам порозумітися зі своїм лікарем. Картки на кожній мові доступні за посиланням:

<https://www.mzcr.cz/komunikacni-karty-v-cizich-jazycich>

Інструкції щодо завантаження програми для відображення посилання через QR-код можна знайти на звороті брошури.

Для організації безкоштовного усного перекладу Ви також можете зв'язатися з Центром підтримки інтеграції іноземців – Ліберецький край

09 Транспорт

Автобусні та залізничні перевезення в Ліберецькому краї забезпечують різні перевізники

В автобусах можна заплатити за білет готівкою при посадці. Деякі перевізники також мають можливість оплати картою. Для міжміських сполучень рекомендуємо заздалегідь забронювати квиток. Замовити квиток можна за посиланнями нижче.

Подорожуючи поїздом, необхідно придбати квиток заздалегідь. Це можна зробити онлайн за посиланням нижче, або особисто на залізничному вокзалі, де є каса. Купуючи квиток на поїзд, вам доведеться заплатити додатковий збір (не застосовується, якщо на залізничному

вокзалі немає каси). Якщо ви регулярно подорожуєте на поїзді чи автобусі, ви можете встановити електронний гаманець деяких перевізників.

Діти від 6 до 18 років, студенти до 26 років та люди старше 65 років мають право на знижку на проїзд. Якщо ви належите до цієї групи, повідомте про це водію перед оплатою квитка.

Інформація про громадський транспорт в окремих містах знаходиться в кінці брошури.

Проїзд без дійсного квитка

Проїзд без дійсного квитка не може бути виправданим. Особа, уповноважена перевізником (контролер), може провести транспортну перевірку. Якщо у вас немає квитка, ви повинні оплатити вартість проїзду та виписаний вам штраф. Можлива оплата на місці або пізніше відповідно до вказівок контролера. Зазвичай сума, яку ви сплачуєте на місці, менша, ніж ви заплатите пізніше. Наприклад, у Лібереці це 600 крон на місці та оплата протягом 5 днів. 1000 крон, якщо ви заплатите пізніше. Завжди слідкуйте аби Вам видали підтвердження оплати квитка та штрафу!

Якщо ви взагалі не сплатите штраф, перевізник може стягнути його з вас. Інший варіант - продати ваш борг іншій компанії. Інша компанія заплатить за вас, але продовжить стягувати з вас належну суму. Все може закінчитися розпорядженням суду щодо накладення арешту на ваше майно. Екзекутор може наказати вашому роботодавцю вирахувати суму з вашої зарплати, може доручити банку зняти відповідну суму з рахунку або може конфіскувати ваше майно. Нерідкі випадки, коли непогашена заборгованість призводить до збільшення суми погашення у багато разів.

Якщо у вас немає дійсного проїзного квитка, контролер контролює ваше ім'я, прізвище, дату народження та адресу. Ви зобов'язані надати йому цю інформацію; у разі виникнення проблем контролер може звернутися до Поліції Чеської Республіки або до муніципальної поліції.

Для перевезення можна використовувати автобуси, поїзди або громадський транспорт. Розклади, включаючи ціни, доступні за посиланням:

<https://www.idos.idnes.cz/vlakyautobusymhdvse/spojeni>

Автобуси та поїзди – RegioJet:

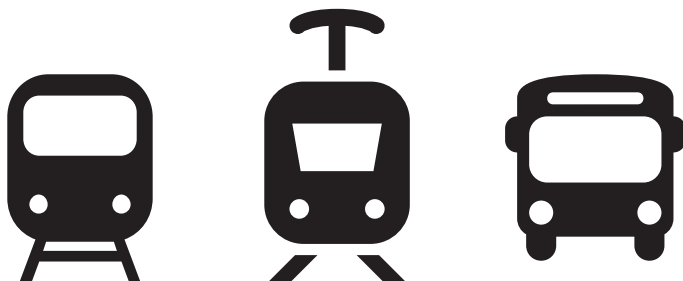
<https://www.regiojet.cz>

Автобуси – FlixBus

<https://www.flixbus.cz>

Інструкції щодо завантаження програми для відображення посилання через QR-код можна знайти на звороті брошури.

Десять основних правил проживання в Чеській Республіці

Чеська Республіка - демократична держава. Ми дотримуємося законів або непрописаних правил поведінки. Закони - найвища правова норма. У наступному списку з десяти пунктів ми розповімо вам про основні правила проживання в Чеській Республіці.

Правила, які вас оберігають - безпечне життя іноземця в Ліберецькому краї

1. Слідкуйте за терміном дійсності вашого дозволу на проживання. Не забудьте подати запит на продовження до його закінчення. Якщо
2. Повідомляйте про будь-які зміни свого імені, прізвища, особистого статусу або адресу у зазначені терміни.
3. Завжди майте при собі дозвіл на перебування та картку медичного страхування.
4. Ознайомтесь із законами та нормативними актами. Незнання правил не звільняє від відповідальності. Якщо ви не впевнені в культурних та інших правилах, не соромтеся звертатися до Центру підтримки інтеграції іноземців чи інших установ.
5. Не підписуйте документи, зміст яких ви не розумієте. У більшості випадків підпис документа є незворотним та дійсним.
6. Вкажіть на поштовій скриньці ваше ім'я та прізвище, регулярно перевіряйте її.
7. Своєчасно реагуйте на листи від органів влади та установ! В офіційних документах часто вказано термін, до якого ви можете відреагувати на ситуацію. У випадку недотримання терміну може виникнути проблемна (інколи судова) ситуація.
8. Діти віком від 6 до 15 років зобов'язані відвідувати школу. Після прибуття дітей до Чехії ви повинні зареєструвати їх у школі. Регулярно спілкуйтеся з учителями, цікавтеся успішністю і поведінкою своїх дітей.
9. Якщо ваші права обмежують, не соромтеся звертатися до відповідних установ. Ви стали жертвою злочину чи правопорушення? Негайно зверніться до Поліції Чеської Республіки за телефоном 158 або особисто.
10. Не бійтеся просити про допомогу. У Ліберецькому краї існує ряд організацій, які нададуть вам безкоштовну консультацію або посередницьку подальшу допомогу. Їх список можна знайти в кінці брошури.

Ліберецько – Liberecko

Служба екстреної медичної допомоги

Додаткову інформацію про всі служби екстреної медичної допомоги в Ліберецькому краї, контакти включно, можна знайти на веб-сайті:

<https://zdravotnictvi.kraj-lbc.cz/getFile/id:1042863/lastUpdateDate:2020-01-20+16:59:39/image.jpg>

Спортивні майданчики

Список усіх спортивних організацій у Ліберецькому краї можна знайти на веб-сайті, яким керує Національне агентство спорту:

www.rejstrik sportu.cz/dashboard/public/agenda/sportOrganizace

Школи

Список усіх шкіл Ліберецького краю можна знайти за посиланням:

www.seznamskol.eu/typ/?kraj=liberecky&okres=liberec

Громадський транспорт

У Лібереці міський громадський транспорт складають автобуси та трамваї. Вся інформація та графіки руху доступні за посиланням: www.dpmlj.cz. Перед тим, як сісти в транспортний засіб, ви повинні придбати квиток і означити його відразу після посадки. За додаткову плату, квиток також можна придбати у водія. Квиток у Лібереці також можна оплатити за допомогою мобільного телефону. Просто надішліть SMS з текстом **L1B** на номер телефону **90206**. Якщо ви йдете на трамваї на зупинку **Яблонець-над-Нісоу**, надішліть SMS з текстом **L1B25** на номер телефону **90206**.

Якщо ви користуєтесь громадським транспортом регулярно, придбайте смарт-картку «OPUSCARD», та економте кошти на проїзді. Картку можна оформити в місті попереднього продажу квитків – Європейський дім, вул. U Jezu 525/4, Ліберець 2.

Контактні місця можна знайти в різних **куточках міста** Ліберець, а також в інших великих містах Ліберецького краю.

Контактні пункти де ви зможете придбати картку «OPUSCARD» та години їх роботи можна знайти за посиланням:

<https://opuscard.cz/kontakty/kontaktni-mista>

Повідомлення про зміни та оформлення картки дозволу на проживання, повідомлення про місце проживання або зміну місця проживання в ČR, продовження та зміну дозволу на перебування, повідомлення про зміну роботодавця тощо.

Департамент з питань надання притулку та міграційної політики (ОАМР), Відділ у справах перебування іноземців Ліберецького краю.

Адреса:

Voroněžská 144/20, Liberec

Телефон: 974 460 850

(в т.ч. реєстрація за телефоном)

Графік роботи:

Пн, Ср: 8.00–17.00

Вт, Чт: 8.00–14.00

Ви також можете зареєструватися на прийом онлайн, за посиланням:

<https://frs.gov.cz/cs/node/28141>

Втрата закордонного паспорта, повідомлення про злочини тощо.

Районний відділ поліції Чеської Республіки, Територіальний департамент Ліберець

Адреса:

Pastýřská 3, Liberec

Поліція Чеської Республіки також має відділення в інших містах; найближчий відділ поліції можна знайти, ввівши адресу за посиланням:

<https://www.policie.cz/SCRIPT/imapa.aspx>

Повідомлення про місце проживання на території ČR, форми для запрошення осіб до Чехії тощо.

Поліція Чеської Республіки,
Департамент поліції іноземців,
Департамент житлового порядку

Адреса:

nám. Dr. E. Beneše 584/24 Liberec

Комплексна допомога іноземцям, дітям, дорослим та сім'ям, безкоштовні консультації для іноземців, курси чеської мови, усний переклад

Центр підтримки інтеграції іноземців для Ліберецького краю

Адреса:

Voroněžská 144/20, Liberec

www.integracnicentra.cz/liberecky-kraj

e-mail: icliberec@suz.cz

FB: CPIC Liberecký kraj | Facebook

Понеділок 12:00–18:00

Вівторок не відкрито для громадськості

Середа 12:00–18:00

Четвер 08:00–12:00

П'ятниця 08:00–12:00

Центр інтеграції іноземців, о.р.с

Адреса:

Moskevská 27/14, Liberec

www.cicpraha.org

e-mail: liberec1@cicpraha.org

Понеділок 10:00–12:00 (без попереднього запису)

Понеділок – П'ятниця

09:00–17:00, (за попереднім записом), включно виїздів

 **Повідомлення про порушення
Трудового кодексу, охорони праці тощо.**

Регіональна інспекція праці
в Устецькому та Ліберецькому
краях в місті Усті-над-Лабем

Адреса:
SNP 2720/20, 400 11, Ústí nad Labem

<http://www.suip.cz/oip07>

Телефон: 950 179 711
e-mail: usti@suip.cz

 **Допомога у боротьбі з торгівлею
людьми та експлуатацією праці**

La Strada Чеська Республіка, о. р. s.

www.strada.cz

Звертайтеся лише за телефоном або
e-mail: lastrada@strada.cz
Телефон: 222 721 810

 Задоволення без ризику, з. с.

<https://rozkosbezrizika.cz>

Звертайтеся лише за телефоном або
e-mail: liberecko@rozkosbezrizika.cz
Телефон: 777 180 357

 **Визнання базової, середньої
чи вищої професійної освіти**

Регіональне управління Ліберецького
краю, Департамент освіти, молоді,
фізичного виховання та спорту

Адреса:
U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2

 **Заміна водійських прав,
реєстрація автомобіля**

Змінити посвідчення водія можна
на будь-якому уряді з розширеними
повноваженнями, тому вам більше
не доведеться їхати на уряд в місто
довгострокового перебування.

**Список муніципалітетів з
розширеними повноваженнями:**

<https://www.epusa.cz/index.php?zkratka=orp>

Чеськолипсько – Českolipsko

Служба екстреної медичної допомоги

Додаткову інформацію про всі служби екстреної медичної допомоги в Ліберецькому краї, контакти включно, можна знайти на веб-сайті:

<https://zdravotnictvi.kraj-lbc.cz/getFile/id:1042863/lastUpdateDate:2020-01-20+16:59:39/image.jpg>

Спортивні майданчики

Список усіх спортивних організацій у Ліберецькому краї можна знайти на веб-сайті, яким керує Національне агентство спорту:

www.rejstriksportu.cz/dashboard/public/agenda/sportOrganizace

Школи

Список усіх шкіл Ліберецького краю можна знайти за посиланням:

www.seznamskol.eu/typ/?kraj=liberecky&okres=ceska-lipa

Громадський транспорт

У Чеській Липі міський громадський транспорт складають автобуси. Заходьте до автобуса лише передніми дверима. Виняток становлять лише люди з колясками та візками. Вся інформація та розклади руху автобусів доступні тут: <https://www.mucl.cz/jak-cestovat-massnou-dopravou/ds-2578/archiv=0> Перед тим, як сісти в транспортний засіб, ви повинні придбати квиток і позначити його відразу після посадки. **Термін дії індивідуального квитка на поїздку становить 60 хвилин.** Більше інформації, про транспортні переміщення по Чеській Липі, можна дізнатися за адресою: www.mucl.cz/assets/File.ashx?id_org=2138&id_dokumenty=33705

Якщо ви часто використовуєте громадський транспорт, придбайте «OPUSCARD» та економте кошти на поїзді. Ви можете оформити картку в місяцях продажу квитків - Автовокзал, ČSAD Česká Lípa, Konopceva 2723, Česká Lípa Контактні місця можна знайти в різних куточках міста Чеська Липа, а також в інших великих містах Ліберецького краю.

Контактні пункти де ви зможете придбати картку «OPUSCARD» та години їх роботи можна знайти за посиланням: <https://opuscard.cz/kontakty/kontaktni-mista>

Повідомлення про зміни та оформлення картки дозволу на проживання, повідомлення про місце проживання або зміну місця проживання в ЧР, продовження та зміну дозволу на перебування, повідомлення про зміну роботодавця тощо

Департамент з питань надання притулку та міграційної політики (ОАМР), Відділ у справах перебування іноземців Ліберецького краю

Адреса:
Voroněžská 144/20, Liberec
Тел: 974 460 850
(в т. ч. реєстрація за телефоном)

Графік роботи:
Пн., Ср.: 8.00–17.00
Вт., Чт.: 8.00–14.00

Ви також можете зареєструватися на прийом онлайн, за посиланням:
<https://frs.gov.cz/cs/node/28141>

Втрата закордонного паспорта, повідомлення про злочини тощо.

Районний відділ поліції Чеської Республіки, Територіальний департамент Ліберець

Адреса:
Paní Zdislavy 299, Česká Lípa

Поліція Чеської Республіки також має відділення в інших містах; найближчий відділ поліції можна знайти, ввівши адресу за посиланням:
<https://www.policie.cz/SCRIPT/imapa.aspx>

Повідомлення про місце проживання на території ЧР, форми для запрошення осіб до Чехії тощо.

Поліція Чеської Республіки,
Департамент поліції іноземців,
Департамент житлового порядку

Адреса:
nám. Dr. E. Beneše 584/24, Liberec

Комплексна допомога іноземцям, дітям, дорослим та сім'ям, безкоштовні консультації для іноземців, курси чеської мови, усний переклад

Центр підтримки інтеграції іноземців для Ліберецького краю

Villa Hrdlička –
культурно-освітній центр

Адреса:
Děčinská 361/7, Česká Lípa

<http://www.integracnicentra.cz/liberecky-kraj>

e-mail: icliberec@suz.cz

Понеділок 15:00–17:00

Повідомлення про порушення Трудового кодексу, охорони праці тощо.

Регіональна інспекція праці
в Устецькому та Ліберецькому
краях в місті Усті-над-Лабем

Адреса:
SNP 2720/20, 400 11 Ústí nad Labem

<http://www.suip.cz/oip07>

Телефон: 950 179 711
e-mail: usti@suip.cz

Допомога у боротьбі з торгівлею людьми та експлуатацією праці

La Strada Чеська Республіка, о. р. s.

www.strada.cz

Звертайтеся лише за телефоном або
e-mail: lastrada@strada.cz,
Телефон: 222 721 810

Визнання базової, середньої чи вищої професійної освіти

Регіональне управління Ліберецького
краю, Департамент освіти, молоді,
фізичного виховання та спорту

Адреса:

U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2

Заміна водійських прав, реєстрація автомобіля

Змінити посвідчення водія можна на
будь-якому уряді з **розширеними
повноваженнями**, тому вам більше
не доведеться їхати на уряд в місто
довгострокового перебування.

Список муніципалітетів
з розширеними повноваженнями:

<https://www.epusa.cz/index.php?zkratka=orp>

Яблонецько – Jablonecko

Служба екстреної медичної допомоги

Додаткову інформацію про всі служби екстреної медичної допомоги в Ліберецькому краї, контакти включно, можна знайти на веб-сайті:

<https://zdravotnictvi.kraj-lbc.cz/getFile/id:1042863/lastUpdateDate:2020-01-20+16:59:39/image.jpg>

Спортивні майданчики

Список усіх спортивних організацій у Ліберецькому краї можна знайти на веб-сайті, яким керує Національне агентство спорту:

www.rejstriksportu.cz/dashboard/public/agenda/sportOrganizace

Школи

Список усіх шкіл Ліберецького краю можна знайти за посиланням:

www.seznamskol.eu/typ/?kraj=liberecky&okres=jablonec-nad-nisou

Громадський транспорт

У місті Яблонець-над-Нісоу міський громадський транспорт складають автобуси. Трамваї забезпечують транспорт до Лібереця. Вся інформація та графіки руху доступні тут: www.jabloneckadopravni.cz/rady

Перед тим, як сісти в транспортний засіб, ви повинні придбати квиток і позначити його відразу після посадки.

Якщо ви регулярно використовуєте громадський транспорт, придбайте смарт-картку «OPUSCARD», «, та економте кошти на проїзді. Ви можете оформити картку в місцях попереднього продажу квитків – BusLine LK, Luční 3, ul. Jablonec nad Nisou.

Контактні місця можна знайти в різних **куточках міста** Ліберець, а також в інших великих містах Ліберецького краю.

Контактні пункти, де ви зможете придбати картку «OPUSCARD» та години їх роботи можна знайти за посиланням

<https://opuscard.cz/kontakty/kontaktni-mista>

Повідомлення про зміни та оформлення картки дозволу на проживання, повідомлення про місце проживання або зміну місця проживання в ČR, продовження та зміну дозволу на перебування, повідомлення про зміну роботодавця тощо

Департамент з питань надання притулку та міграційної політики (ОАМР), Відділ у справах перебування іноземців Ліберецького краю.

Адреса:
Voroněžská 144/20, Liberec

Телефон.: 974 460 850
(в т. ч. реєстрація за телефоном)

Графік роботи:
Пн., Ср.: 8.00–17.00
Вт., Чт.: 8.00–14.00

Ви також можете зареєструватися на прийом онлайн, за посиланням:
<https://frs.gov.cz/cs/node/28141>

Втрата закордонного паспорта, повідомлення про злочини тощо

Районний відділ поліції Чеської Республіки, Територіальний департамент Ліберець

Адреса:
5. května 4258, Jablonec nad Nisou

Поліція Чеської Республіки також має відділення в інших містах; найближчий відділ поліції можна знайти, ввівши адресу за посиланням:
<https://www.policie.cz/SCRIPT/imapa.aspx>

Повідомлення про місце проживання на території ČR, форми для запрошення осіб до Чехії тощо

Поліція Чеської Республіки,
Департамент поліції іноземців,
Департамент житлового порядку.

Адреса:
nám. Dr. E. Beneše 584/24 Liberec

Комплексна допомога іноземцям, дітям, дорослим та сім'ям, безкоштовні консультації для іноземців, курси чеської мови, усний переклад

Центр підтримки інтеграції іноземців для Ліберецького краю

Адреса:
Voroněžská 144/20, Liberec

www.integracnicentra.cz/liberecky-kraj

e-mail: icliberec@suz.cz
FB: CPIC Liberecký kraj | Facebook

Понеділок	12:00–18:00
Вівторок	не відкрито для громадськості
Середа	12:00–18:00
Четвер	08:00–12:00
П'ятниця	08:00–12:00

Центр інтеграції іноземців, о.р.с

Адреса:
Moskevská 27/14, Liberec
e-mail: liberec1@cicpraha.org

www.cicpraha.org

Понеділок	10:00–12:00 (без попереднього запису)
Понеділок–П'ятниця	09:00–17:00, (за попереднім записом), включно виїздів

Повідомлення про порушення Трудового кодексу, охорони праці тощо

Регіональна інспекція праці
в Устецькому та Ліберецькому
краях в місті Усті-над-Лабем

Адреса:
SNP 2720/20, 400 11 Ústí nad Labem

<http://www.suip.cz/oip07>

Телефон: 950 179 711
e-mail: usti@suip.cz

Допомога у боротьбі з торгівлею людьми та експлуатацією праці

La Strada Чеська Республіка, о. р. s.

www.strada.cz

Звертайтеся лише за телефоном або
e-mail: lastrada@strada.cz
Телефон: 222 721 810

Задоволення без ризику, z. s.

<https://rozkosbezrizika.cz/>

Звертайтеся лише за телефоном або
e-mail: liberecko@rozkosbezrizika.cz
Телефон: 777 180 357

Визнання базової, середньої чи вищої професійної освіти

Регіональне управління Ліберецького
краю, Департамент освіти, молоді,
фізичного виховання та спорту

Адреса:
U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2

Заміна водійських прав, реєстрація автомобіля

Змінити посвідчення водія можна на
будь-якому **уряді з розширеними
повноваженнями**, тому вам більше
не доведеться їхати на уряд в місто
довгострокового перебування.

Список муніципалітетів
з розширеними повноваженнями:

<https://www.epusa.cz/index.php?zkratka=orp>

Семілско – Semilsko

Служба екстреної медичної допомоги

Додаткову інформацію про всі служби екстреної медичної допомоги в Ліберецькому краї, контакти включно, можна знайти на веб-сайті

<https://zdravotnictvi.kraj-lbc.cz/getFile/id:1042863/lastUpdateDate:2020-01-20+16:59:39/image.jpg>

Спортивні майданчики

Список усіх спортивних організацій у Ліберецькому краї можна знайти на веб-сайті, яким керує Національне агентство спорту:

www.rejstriksportu.cz/dashboard/public/agenda/sportOrganizace

Школи

Список усіх шкіл Ліберецького краю можна знайти за посиланням:

www.seznamskol.eu/typ/?kraj=liberecky&okres=semily

Громадський транспорт

В районі Semily працює громадський транспорт з міста Turnov. Громадський транспорт складають автобуси. Вся інформація та графіки роботи доступні за посиланням:

<http://www.busline.cz/cz/mestska-autobusova-doprava-1.html#mhd-tur>

Перед тим, як сісти в транспортний засіб, ви повинні придбати квиток і позначити його відразу після посадки.

Якщо ви користуєтесь громадським транспортом регулярно, придбайте смарт-картку «OPUSCARD», та економте кошти на проїзді. Картку можна оформити в місті попереднього продажу квитків – BusLine LK, ul. Na Lukách

Контактні місця можна знайти в різних **куточках міста** Ліберець, а також в інших великих містах Ліберецького краю.

Контактні пункти де ви зможете придбати картку «OPUSCARD» та години їх роботи можна знайти за посиланням:

<https://opuscard.cz/kontakty/kontaktni-mista>

Повідомлення про зміни та оформлення картки дозволу на проживання, повідомлення про місце проживання або зміну місця проживання в ЧР, продовження та зміну дозволу на перебування, повідомлення про зміну роботодавця тощо.

Департамент з питань надання притулку та міграційної політики (ОАМР), Відділ у справах перебування іноземців Ліберецького краю.

Адреса:
Voroněžská 144/20, Liberec

Телефон.: 974 460 850
(в т. ч. реєстрацію за телефоном)

Графік роботи:
Пн., Ср.: 8.00–17.00
Вт., Чт.: 8.00–14.00

Ви також можете зареєструватися на прийом онлайн, за посиланням:
<https://frs.gov.cz/cs/node/28141>

Втрата закордонного паспорта, повідомлення про злочини тощо.

Районний відділ поліції Чеської Республіки, Територіальний департамент Ліберець

Адреса: Vysocká 225, Semily

Поліція Чеської Республіки також має відділення в інших містах; найближчий відділ поліції можна знайти, ввівши адресу за посиланням:
<https://www.policie.cz/SCRIPT/imapa.aspx>

Повідомлення про місце проживання на території ЧР, форми для запрошення осіб до Чехії тощо.

Поліція Чеської Республіки,
Департамент поліції іноземців,
Департамент житлового порядку

Адреса:
nám. Dr. E. Beneše 584/24 Liberec

Комплексна допомога іноземцям, дітям, дорослим та сім'ям, безкоштовні консультації для іноземців, курси чеської мови, усний переклад

Центр підтримки інтеграції іноземців для Ліберецького краю

Адреса:
Voroněžská 144/20, Liberec
www.integracnicentra.cz/liberecky-kraj/

e-mail: icliberec@suz.cz
FB: CPIC Liberecký kraj | Facebook

Понеділок	12:00–18:00
Вівторок	не відкрито для громадськості
Середа	12:00–18:00
Четвер	08:00–12:00
П'ятниця	08:00–12:00

Центр інтеграції іноземців, о.р.с

Адреса:
Moskevská 27/14, Liberec

www.cicpraha.org

e-mail: liberec1@cicpraha.org

Понеділок	10:00–12:00 (без попереднього запису)
Понеділок–П'ятниця	09:00–17:00, (за попереднім записом), включно виїздів

 **Повідомлення про порушення
Трудового кодексу, охорони праці тощо**

Регіональна інспекція праці
в Устецькому та Ліберецькому
краях в місті Усті-над-Лабем

Адреса:
SNP 2720/20, 400 11 Ústí nad Labem

<http://www.suip.cz/oip07>

Телефон: 950 179 711
e-mail: usti@suip.cz

**Допомога у боротьбі з торгівлею
людьми та експлуатацією праці**

La Strada Чеська Республіка, о. р. s

www.strada.cz

Звертайтеся лише за телефоном або
e-mailem: lastrada@strada.cz
Телефон: 222 721 810

**Визнання базової, середньої
чи вищої професійної освіти**

Регіональне управління Ліберецького
краю, Департамент освіти, молоді,
фізичного виховання та спорту

Адреса:
U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2

 **Заміна водійських прав,
реєстрація автомобіля**

Змінити посвідчення водія можна на
будь-якому уряді з **розширеними
повноваженнями**, тому вам більше
не доведеться їхати на уряд в місто
довгострокового перебування.

Список муніципалітетів
з розширеними повноваженнями:

<https://www.epusa.cz/index.php?zkratka=orp>

Видавництво: Ліберецький край
U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec2
Чеська Республіка
Телефон: +420 485 226 111
e-mail: info@kraj-lbc.cz

Веб сайти: www.kraj-lbc.cz

<https://odbor-socialni.kraj-lbc.cz/oddeleni-socialni-prace/zalezitosti-narodnostnich-mensin-a-cizincu>

www.facebook.com/libereckraj

Автори: Вc. Lucie Škrdlová, Mgr. Andrea Pohanová та інші автори (край Височина),
Václav Strouhal, Žaneta Kaprasová та інші автори (Ліберецький край)

Фото на обкладинці: Unsplash
Графічна обробка: Tomáš Vacek
www.tomvacek.cz

Тираж: 1000 шт
Друк: Geoprínt Liberec
© Ліберецька область, 2021
ISBN: 978-xx-xxxxxx-x-x

Зміст брошури взято з інформаційного матеріалу, опублікованого Височинським краєм «Правила, які вас захистять. Безпечне життя іноземця у краї Височина».

Не призначено для продажу

ISBN	978-80-907042-8-2
	978-80-908045-5-5
	978-80-908045-1-7
	978-80-908045-2-4
	978-80-908045-3-1
	978-80-908045-4-8

Інструкції щодо відображення посилання за допомогою QR-коду:

1. Запустіть програму Камера з головного екрана центру керування або екрана блокування пристрою.
2. Тримайте пристрій так, щоб QR-код чітко відображався у програмі Камера.
3. Ваш пристрій розпізнає QR-код і відображає сповіщення. Натисніть на сповіщення, щоб відкрити посилання, пов'язане з QR-кодом.